

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyně Mgr. Barbory Berkové v právní věci žalobce: **A. L.**, zastoupený Mgr. Pavolem Khelem, advokátem, sídlem Panská 895/6, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. prosince 2018 č. j. OAM-184/LE-LE05-LE05-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. listopadu 2019 č. j. 28 Az 38/2018 - 26

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **ne má** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Pavolu Kehlovi, advokátu, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **4 114 Kč**, která je splatná do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím označeným v návěti žalovaný žalobci neudělil mezinárodní ochranu. Žalobce uvedl jako hlavní důvod žádosti obavu z věřitelů, banditů, kteří na něm vymáhají splacení dluhu. Tuto skutečnost žalovaný nepovažoval za pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu ani za hrozbu vážné újmy podle § 14a zákona o azylu. Žalobce se může domoci ochrany svých práv u příslušných orgánů v zemi původu. Žalovaný v případě žalobce nezjistil ani žádný důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu.

[2] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl Krajský soud v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“) rozsudkem označeným v návěti. Shledal, že ačkoli může být původcem pronásledování či vážné újmy i soukromá osoba, mezinárodní ochranu lze udělit pouze v případě, že veřejná moc ve státě původu žadatele není schopna či ochotna zajistit odpovídající ochranu. Informace o zemi původu však svědčí o tom, že žalobce má možnost obrátit se na příslušné orgány Moldavska. Žalobce této možnosti nevyužil, pročež nelze dospět k závěru o neúčinnosti či selhání vnitrostátní ochrany. Krajský soud dále konstatoval, že žalobci nehrozí pronásledování ze žádného z důvodů stanovených v § 12 zákona o azylu. Za správný označil krajský soud i závěr žalovaného týkající se humanitárního azylu a na závěr konstatoval, že žalovaný vycházel z objektivních, aktuálních a transparentních informací.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Zopakoval, že v jeho domovském státě si půjčil peníze od tzv. banditů, kteří mu vyhrožují násilím a chtějí peníze vrátit, Moldavsko mu nedokáže zajistit dostatečnou ochranu proti těmto osobám.

Ve správním řízení nebyl shromážděn dostatek podkladů, které by postavily najisto, zda je ochrana stěžovatelových práv v zemi jeho původu možná. Stěžovatel je toho názoru, že prostředky ochrany jsou pouze formální, stěžovatel nepatří mezi privilegované občany. Dále má důvodně za to, že v jeho případě existují důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu. Na závěr stěžovatel namítl, že krajský soud opomněl vypořádat žalobní bod týkající se nedostatečného odůvodnění správního uvážení žalovaného ve vazbě na § 14 zákona o azylu.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zdůraznil výjimečnost institutu humanitárního azylu a odkázal na případy z judikatury správních soudů, kdy bylo udělení této formy mezinárodní ochrany na místě. Dále uvedl, že jelikož se stěžovatel ani nepokusil obrátit na moldavské státní orgány, nelze dovozovat, že by mu neposkytly pomoc.

[5] Nejvyšší správní soud vyhodnotil kasační stížnost jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (k výkladu tohoto pojmu viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. dubna 2006 č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS). Ačkoliv usnesení, jímž se kasační stížnost odmítá pro nepřijatelnost, nemusí být odůvodněno (§ 104a odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud stručně odůvodnění připojuje.

[6] Na úvod Nejvyšší správní soud uvádí, že úvahu žalovaného ohledně možnosti udělit stěžovateli humanitární azyl posoudil krajský soud v odstavci 25 svého rozsudku, v němž vymezil limity soudního přezkumu správního uvážení a uzavřel, že *„pokud žalovaný odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace, zdravotního stavu a věku žalobce neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za správný.“* Z toho je zřejmé, že námitkou zpochybňující závěry žalovaného ve vztahu k humanitárnímu azylu se krajský soud zabýval.

[7] Nejvyšší správní soud v minulosti již mnohokrát judikoval, že obava z věřitelů není azylově relevantním důvodem (viz usnesení ze dne 18. ledna 2018 č. j. 7 Azs 355/2017 - 23 či rozsudky ze dne 31. října 2003 č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, ze dne 27. listopadu 2003, č. j. 4 Azs 26/2003 - 44, ze dne 15. prosince 2003 č. j. 4 Azs 31/2003 - 64 a ze dne 28. listopadu 2018 č. j. 6 Azs 312/2018 - 30). Stěžovatelem tvrzená nemožnost domoci se ochrany u moldavských orgánů by mohla založit důvod pro udělení mezinárodní ochrany pouze tehdy, pokud by tyto státní orgány namítané ohrožení *„podporovaly, tolerovaly, organizovaly, záměrně trpěly, nezajistily účinnou ochranu apod. Případná nižší efektivita takové ochrany v konkrétních podmínkách té které země však ještě nečiní z takového ohrožení „pronásledování“, a tedy ani azylový důvod“* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. července 2008 č. j. 7 Azs 43/2008 - 47 či usnesení ze dne 8. listopadu 2012 č. j. 2 Azs 22/2012 - 44). Dále lze odkázat například na rozsudek ze dne 22. prosince 2005 č. j. 6 Azs 479/2004 - 41, v němž Nejvyšší správní soud uvedl, že *„aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálné dostupné prostředky ochrany.“* Pokud se stěžovatel ani nepokusil využít prostředky ochrany v zemi původu, nelze mu udělit mezinárodní ochranu jen na základě obecného tvrzení o jejich nefunkčnosti (srov. například usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. března 2015 č. j. 3 Azs 259/2014 - 26 či ze dne 17. května 2012 č. j. 7 Azs 19/2012 - 22).

[8] Nejvyšší správní soud dále upozorňuje, že *„smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. [...] Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární*

pokračování

katastrofou, at' už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly“ (rozsudek ze dne 11. března 2004 č. j. 2 Azs 8/2004 - 55; srov. též rozsudek ze dne 21. března 2018 č. j. 6 Azs 6/2018 - 33 či usnesení ze dne 7. prosince 2017 č. j. 10 Azs 286/2017 - 35). Žádná taková situace v případě stěžovatele nenastala.

[9] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na stěžovatelovy námitky. Nejvyšší správní soud rovněž nezjistil, že by krajský soud hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[10] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl.

[11] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[12] Žalobci byl usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 18. prosince 2019 č. j. 6 Azs 262/2019 - 10 ustanoven zástupcem advokát. Hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného zástupce v takovém případě platí stát (§ 35 odst. 10 věta první za středníkem s. ř. s.). Ustanovenému zástupci byla přiznána odměna za jeden úkon právní služby spočívající v sepisu a podání doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], za něž mu náleží odměna ve výši 3 100 Kč [§ 7 bod 5 aplikovaný na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a 300 Kč jako paušální náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkem tedy 3 400 Kč. Ustanovený zástupce žalobce nárokoval též odměnu za převzetí a přípravu právního zastoupení, nedoložil však, že by proběhla první porada s klientem, což je podmínka pro přiznání za úkon podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu (srov. například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. března 2010 č. j. 6 Azs 55/2009 - 71 či ze dne 12. března 2008 č. j. 6 Ads 97/2007 - 133). Nejvyšší správní soud dále uvádí, že § 12a advokátního tarifu, podle něhož se snižuje sazba odměny za právní služby poskytnuté soudem ustanoveným zástupcem, se na řízení před správními soudy nevztahuje. Ustanovený zástupce žalobce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, přiznaná odměna se mu proto navyšuje o 21 % čítajících výši této daně na konečných 4 114 Kč. K jejímu uhrazení byla stanovena přiměřená lhůta jednoho měsíce.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. února 2020

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu